

Пояснювальна записка до проекту бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік

Формування проекту бюджету Мукачівської міської територіальної громади, як і усієї України в цілому, здійснюється в умовах воєнного стану. Проект бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік розроблено на основі положень Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», прийнятого Верховною Радою України 09 листопада 2023 року (3460-ІХ від 09.11.2023 р., Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України», прийнятого Верховною Радою України 08 листопада 2023 року №3428-ІХ, враховуючи основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України, які передбачають дію правового режиму воєнного стану, інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, та міських цільових програм, затверджених рішеннями Мукачівської міської ради та Виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Доходи бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік

Виконання бюджету Мукачівської міської територіальної громади у 2023 році відбувається в умовах дії правового режиму воєнного стану. Військові дії спричинили руйнівний вплив на життя людей та масове порушення ланцюгів економічної діяльності, руйнування інфраструктури, що насамперед призводить до значних економічних втрат, зокрема місцевих бюджетів.

Дохідна частина бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік сформована з урахуванням вимог Податкового і Бюджетного кодексів України та інших законодавчих актів, які стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

При прогнозуванні дохідної частини бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік враховано:

- стратегію розвитку Мукачівської міської територіальної громади до 2027 року;

- статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогностичних надходжень податків та зборів, очікувані показники економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади в 2023 році і прогностичні на 2024 рік, а також фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2020 – 2022 років, 9 місяців 2023 року та очікувані надходження за 2023 рік;

- застосування ставок місцевих податків та зборів, встановлених рішеннями 10 сесії Мукачівської міської ради 8-го скликання від 25 червня 2021 року: №414 « Про встановлення ставок із сплати земельного податку на

території Мукачівської міської територіальної громади», №415 «Про встановлення розмірів ставок єдиного податку для фізичних осіб- підприємців на території Мукачівської міської територіальної громади», №416 «Про встановлення розміру ставки туристичного збору на території Мукачівської міської територіальної громади», №417 «Про встановлення ставок та пільг на нерухоме майно, відмінене від земельної ділянки, на території Мукачівської міської територіальної громади», №418 « Про встановлення розміру ставки транспортного податку на території Мукачівської міської територіальної громади», №419 «Про встановлення ставки збору за місця для паркування транспортних засобів на території Мукачівської міської територіальної громади»;

– підвищення з 01.01.2024 р. розміру прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць для працездатних осіб до 3 028,0 грн., що на 12,8 відсотків більше, ніж станом на 01.01.2023 р. та збільшить надходження:

єдиного податку з фізичних осіб I групи;

плати за надання адміністративних послуг.

– підвищення мінімальної заробітної плати в 2 етапи: з 01 січня 2024 року – 7 100 гривень, з 01 квітня 2024 року – 8 000 гривень., що в середньому на 16,0 відсотків більше, ніж станом на 01.01.2023 р. та збільшить надходження:

податку з доходів найманих працівників;

податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки;

єдиного податку з фізичних осіб II групи;

туристичного збору;

– підвищення посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки в 2 етапи: з 01 січня 2024 року – 3 195 гривень, з 01 квітня 2024 року – 3 600 гривень, що в середньому на 20,9 відсотка більше, ніж станом на 01.01.2023 р.;

– продовження на 2024 рік дії тимчасової норми зарахування (64%) ПДФО до бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад на підставі Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», прийнятого Верховною Радою України 09 листопада 2023 року;

– вилучення з 01 жовтня 2023 року до 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан з місцевих бюджетів на користь держбюджету 100 відсотків обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами на підставі Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України», прийнятого Верховною Радою України 08 листопада 2023 року №3428-ІХ;

– зміни бюджетного та податкового законодавства.

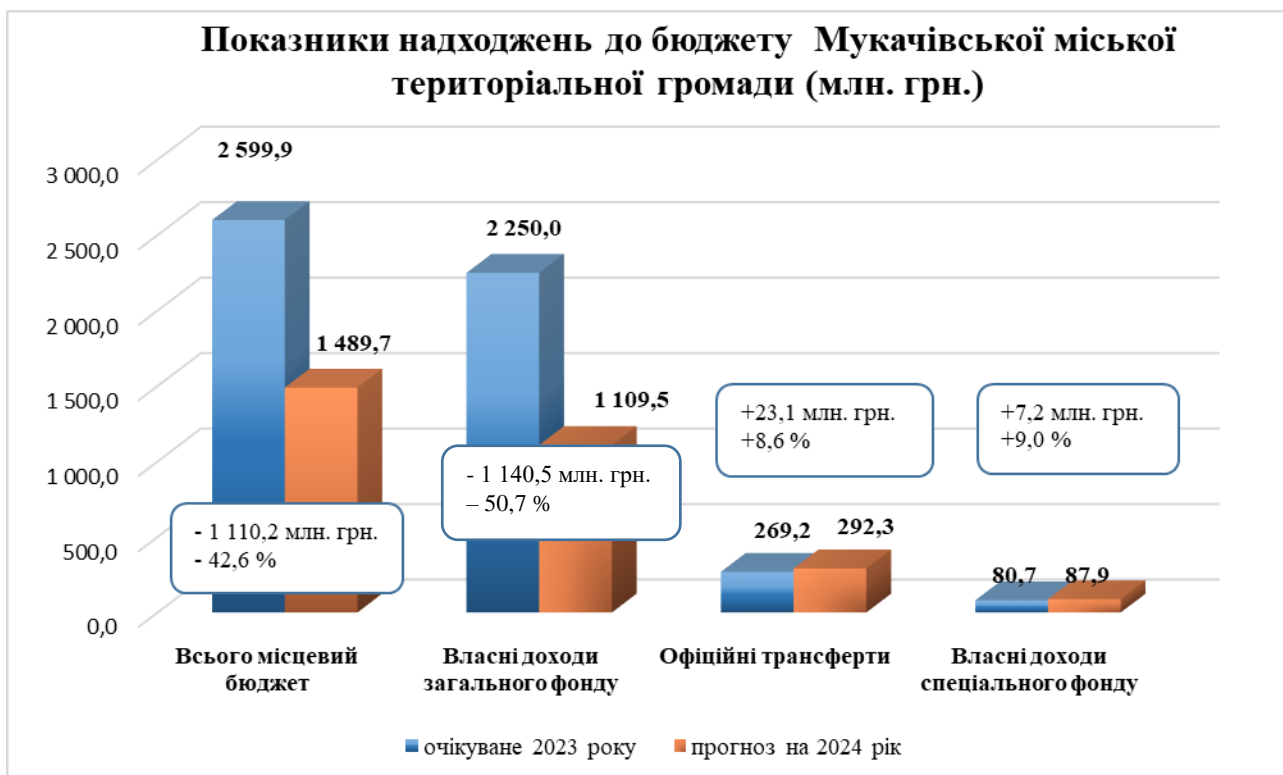
В цілому, показник доходів бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік розраховано у сумі 1 489 759,3 тис. грн., у тому числі :

- **загальний фонд – 1 401 831,3 тис. грн, з них :**
  - податки, збори та інші доходи – 1 109 506,1 тис. грн.;
  - офіційні трансферти – 292 325 тис. грн.
- **спеціальний фонд – 87 928,0 тис. грн., з них:**
  - податки і збори та інші доходи – 168,4 тис. грн.;
  - бюджет розвитку – 30 000,0 тис. грн.;
  - власні надходження бюджетних установ – 57 759,6 тис. грн.

Прогнозні показники доходів бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік, у порівнянні до очікуваних надходжень 2023 року, зменшено на 1 110,2 млн. грн або на 42,6 відсотків, у тому числі по:

- податки і збори та інші доходи загального фонду – на 1 140,5 млн. грн. або 50,7 відсотків менше;
- офіційні трансферти - на 23,1 млн. грн., або 8,6 відсотків більше;
- надходження спеціального фонду – збільшуються на 7,2 млн. грн. або на 9,0 відсотків.

Загальний фонд бюджету Мукачівської міської територіальної громади

Прогнозний обсяг доходів загального фонду (без врахування міжбюджетних трансфертів) бюджету Мукачівської міської територіальної громади розраховано в сумі **1 109 506,1 тис. грн.**, що на 50,6 відс. або на 1 135 709,1 тис. грн. менше очікуваних надходжень 2023 року. Причиною такого зменшення є вилучення з 01 жовтня 2023 року до 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан з місцевих бюджетів на користь держбюджету 100 % обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами.

Основними бюджетоутворюючими джерелами в частині доходів загального фонду бюджету є:

- ✓ податок та збір на доходи фізичних осіб, який має забезпечити 56,3 відсотка надходжень, що в сумі становить 625 041,0 тис. грн.;
- ✓ місцеві податки і збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України питома вага, яких у загальних доходах складає 21,3 відсотків, що в сумі становить 236 667,1 тис. грн.;
- ✓ акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, який складає 17,0 відсотків та в сумі становить 188 841,9 тис. грн.

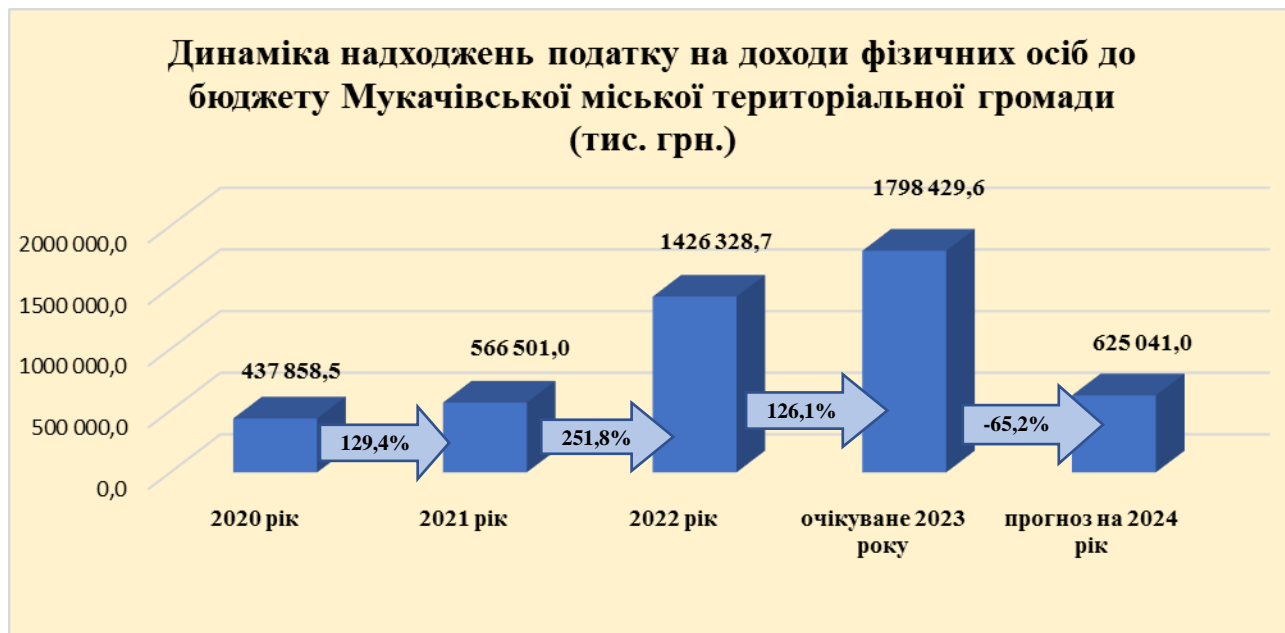
Податок на доходи фізичних осіб продовжує залишатися найвагомим джерелом доходів міського бюджету, питома вага його в доходах загального фонду (без трансфертів) становитиме 56,3 відсотка.

На 2024 рік продовжено дію тимчасової норми зарахування (64%) ПДФО до місцевих бюджетів.

Прогноз надходжень податку на доходи фізичних осіб на 2024 рік розрахований із урахуванням прогнозного обсягу фонду оплати праці, рівня середньої заробітної плати, кількістю працюючих, а також бази та діючих ставок оподаткування доходів фізичних осіб.

При розрахунку на 2024 рік обсягу податку на доходи фізичних осіб враховано прийнятий 08 листопада 2023 року Верховною Радою України Закон України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» №3428-ІХ. Згідно цього Закону, починаючи з 01 жовтня 2023 року до 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан, з місцевих бюджетів на користь держбюджету вилучається 100 відсотків обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами. Отже, проведені законодавчі зміни призвели до зменшення запланованого обсягу податку на доходи фізичних осіб на 2024 рік.

На 2024 рік податок на доходи фізичних осіб прогнозується у сумі **625 041,0 тис. грн.** та на 1 173 388,6 тис. грн. менше очікуваних надходжень 2023 року.

У складі податку на доходи фізичних осіб враховано:

- податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати – 590 208,0 тис. грн.;
- податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших ніж заробітна плата – 15 960,0 тис. грн.;
- податок на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування – 15 225,0 тис. грн.;
- податок на доходи фізичних осіб із доходів спеціалістів резидента Дія Сіті – 3 600,0 тис. грн.;
- податок на доходи фізичних осіб у вигляді мінімального податкового зобов'язання, що підлягає сплаті фізичними особами – 48,0 тис. грн.

Основні чинники, які вплинуть на надходження податку на доходи фізичних осіб в сторону збільшення:

- обсяг соціальних стандартів, визначений Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»:

мінімальна заробітна плата на 1 січня 2024 року - у розмірі 7 100 гривень, з 01 квітня 2024 року – 8 000 гривень;

посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 1 січня 2024 року – 3 195 гривень, з 01 квітня 2024 року – 3 600 гривень;

- рівень середньої заробітної плати;

- своєчасна виплата заробітної плати;

- легалізація найманої робочої сили;
- вжиття комплексу заходів з погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності у розмірі 100% зараховується до загального фонду бюджету Мукачівської міської територіальної громади.

Відповідно до Податкового кодексу України базова (основна) ставка податку на прибуток становить 18 %.

Розрахунок прогнозу надходжень податку на прибуток підприємств комунальної власності на 2024 рік, здійснено на підставі динаміки надходжень за попередні роки, очікуваного декларування та надходжень у 2023 році та прогнозного фінансового результату підприємств до оподаткування на 2024 рік.

При прогнозуванні надходжень податку на прибуток на 2024 рік враховано:

- ✓ термін подання податкової звітності та сплата податку на прибуток підприємств за підсумками року;
- ✓ динаміка декларування та сплати податку на прибуток у 2023 році;
- ✓ обсяг прибутку підприємств комунальної власності.

Прогнозна сума **податку на прибуток підприємств комунальної власності** до бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік становить **2 030,1 тис. грн.** (розраховано за даними Управління міського господарства).

Розрахунок показника рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів на **2024 рік** здійснено із врахуванням очікуваних надходжень (нарахувань) такої рентної плати у поточному році, термінів сплати, а також аналізу динаміки надходжень у попередніх періодах та без застосування індексації ставок, визначених в абсолютних значеннях. Об'єктом оподаткування рентною платою за спеціальне використання лісових ресурсів є: деревина, заготовлена в порядку рубок головного користування; деревина, заготовлена під час проведення заходів щодо поліпшення якісного складу лісів, використання корисних властивостей лісів та інше.

Починаючи з 2019 року, рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів за деревину, заготовлену в порядку рубок головного користування, зараховується у пропорціях: 37% - до загального фонду державного бюджету, 26% - до спеціального фонду державного бюджету та 37% - до доходів місцевих бюджетів. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів за деревину, заготовлену під час проведення заходів щодо поліпшення якісного складу лісів, використання корисних властивостей лісів та інше зараховується до місцевих бюджетів у повному обсязі.

Надходження по рентній платі та платі за використання інших природних ресурсів плануються в сумі **310,0 тис. грн., в т.ч.:**

- рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування (за даними Філії «Мукачівське лісове господарство» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ») – 20,0 тис. грн.;
- рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування) визначено за даними Філії «Мукачівське лісове господарство» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» – 180,0 тис. грн.;
- рентна плата за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення – 110,0 тис. грн.

Бюджетним кодексом України встановлено, що до доходів загального фонду місцевих бюджетів відноситься **акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів**. Складовими частинами акцизного податку є:

- акцизний податок з реалізації виробниками та/або імпортерами, у тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що оподатковується згідно з підпунктом 213.1.14213 Податкового кодексу України;
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України), тобто акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю алкоголю;
- акцизний податок з виробленого та ввезеного на митну територію України пального.

Прогнозний показник надходжень акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів до бюджету Мукачівської міської територіальної громади у 2024 році становить **188 841,9 тис. грн.**, що на 18 841,9 тис. грн. або на 11,1 відсотка більше очікуваних надходжень 2023 року, в тому числі:

- акцизний податок з реалізації виробниками та/або імпортерами, у тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових

замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що оподатковується згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України) – 157 595,4 тис. грн. Слід відмітити, що частиною 3 статті 64 Бюджетного кодексу України встановлено, що акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, зараховується до бюджетів місцевого самоврядування автоматично відповідно до часток, що визначаються Державною податковою службою України щомісячно;

– акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України) – 31 246,5 тис. грн. Обсяг акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів визначений з врахуванням норм Податкового та Бюджетного кодексів України, а також темпів реалізації оподатковуваних товарів.

Акцизний податок з виробленого в Україні пального та з ввезеного на митну територію України пального прогнозується в сумі 37 843,2 тис. грн., в тому числі:

- акцизний податок з виробленого в Україні пального - 8 124,1 тис. грн.;
- акцизний податок з ввезеного на митну територію України пального - 29 719,1 тис. грн.

Місцеві податки і збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України

Друге місце за обсягом надходжень до загального фонду бюджету Мукачівської міської територіальної громади належить місцевим податкам і зборам, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України, питома вага яких становить 21,3 відсотки.

До місцевих податків і зборів, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України належать:

- податок на майно;
- туристичний збір;
- єдиний податок.

До складу податку на майно включаються:

- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- плата за землю;
- транспортний податок.

Розрахунок прогностичних надходжень місцевих податків і зборів, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України на 2024 рік здійснено відповідно до норм діючого законодавства за видами податків і зборів, який складає в сумі **236 667,1 тис. грн.**, що на 14 481,2 тис. грн. або на 6,5 відсотків більше очікуваних надходжень 2023 року.

З них:

- **Податок на майно**, який включає в себе податок на нерухоме майно, плата за землю, транспортний податок, обрахований в сумі **94 530,0 тис. грн.**, в т.ч.:

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки визначено у сумі **25 620,8 тис. грн.**, виходячи з:

- розміру мінімальної заробітної плати на 01.01.2023 року – 6 700,00 грн. для оподаткування об'єктів нерухомості власниками, яких є фізичні особи;
- розміру мінімальної заробітної плати на з 01.01.2024 року - 7 100,00 грн., для оподаткування об'єктів нерухомості власниками, яких є юридичні особи;
- діючих ставок збору з урахуванням типів об'єктів нерухомості на 2024 рік.

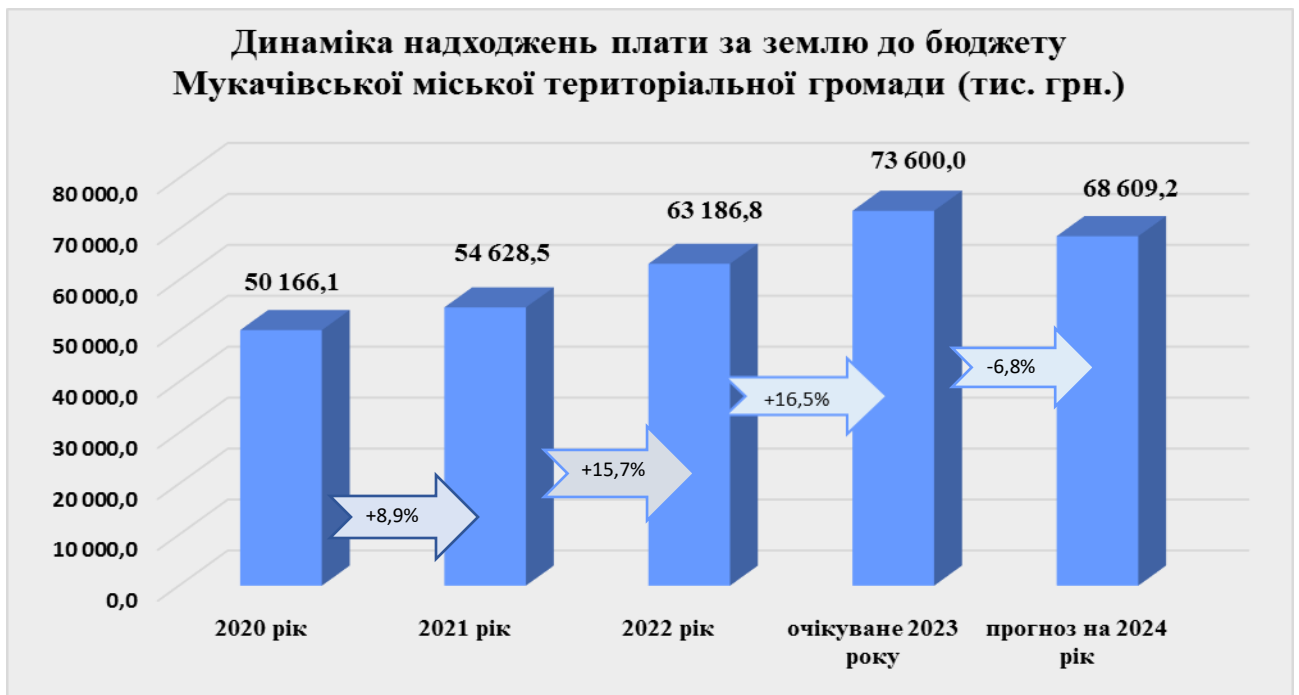
Розрахунок прогнозованої суми податку на 2024 рік проведено у розрізі об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, юридичних та фізичних осіб з урахуванням площі об'єктів:

- житлова нерухомість - 2 213,4 тис. грн., у т.ч.
юридичні особи – 273,4 тис. грн.;
фізичні особи – 1 940,0 тис. грн.;
- нежитлова нерухомість – 23 407,4 тис. грн., у т.ч.
фізичні особи – 7 314,4 тис. грн.;
юридичні особи – 16 093,0 тис. грн.

Плата за землю прогнозується у загальній сумі **68 609,2 тис. грн.**, порівняно з очікуваними надходженнями 2023 року зменшується на 4 990,8 тис. грн., або на 6,8 відсотків. Зменшення прогнозних надходжень плати за землю у 2023 році зумовлено приведенням до норм чинного законодавства правоустановчих документів на земельні ділянки окремими суб'єктами господарювання та погашення у 2023 році податкового боргу.

Питома вага запланованих надходжень по платі за землю в структурі загального фонду міського бюджету на 2024 рік становить 6,2 відсотки та в структурі місцевих податків і зборів, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України становить 29,0 відсотків.

Індексація нормативної грошової оцінки земель здійснюється відповідно до статті 289 Податкового кодексу України.

Розрахунок прогнозованої суми плати за землю на 2024 рік проведено з урахуванням: змін до податкового законодавства, діючих ставок у розрізі юридичних та фізичних осіб.

По платі за землю на 2024 рік заплановано:

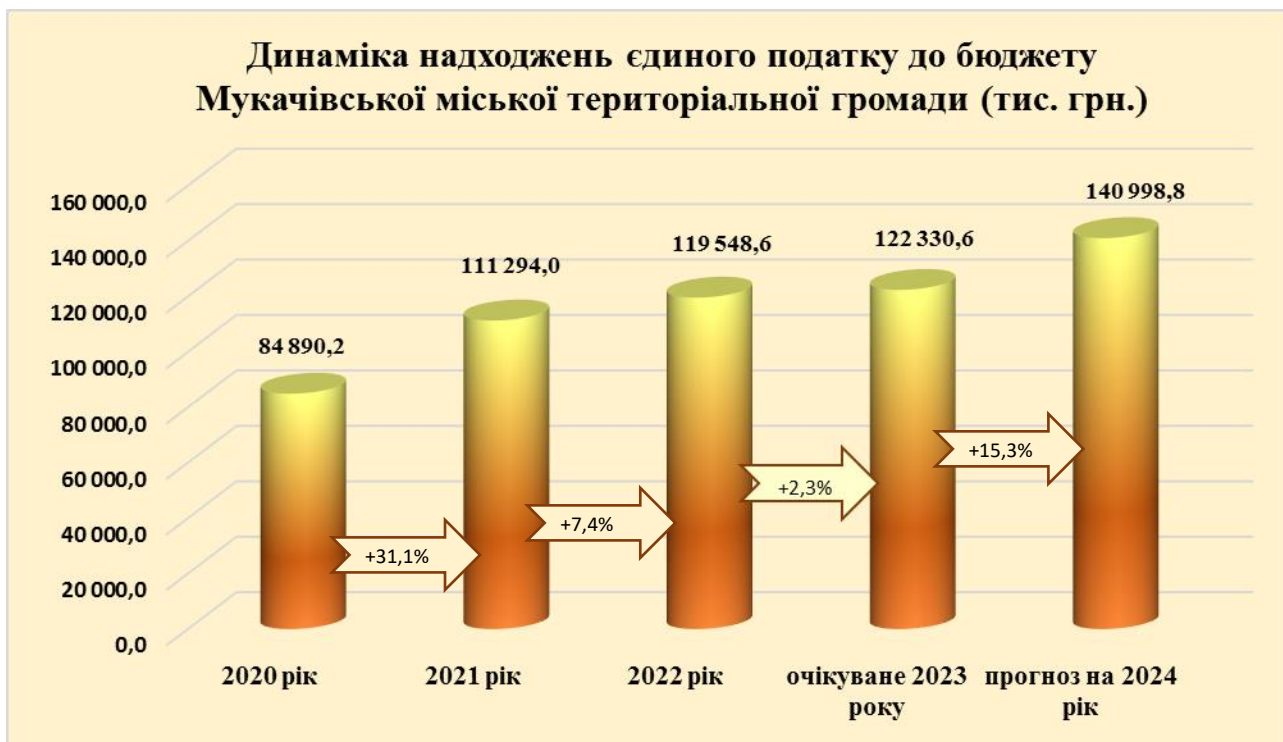
- **земельний податок – 52 090,0 тис. грн., що сплачується:**
  - юридичними особами – 48 240,0 тис. грн.;
  - фізичними особами – 3 850,0 тис. грн.
- **орендна плата – 16 519,2 тис. грн., що сплачується:**
  - юридичними особами – 14 952,0 тис. грн.;
  - фізичними особами – 1 567,2 тис. грн.

Транспортний податок визначено у сумі **300,0 тис. грн.**, у т.ч.: юридичні особи (10 автомобілів) – 250,0 тис. грн., фізичні особи (2 автомобілі) – 50,0 тис. грн. У 2024 році середня ринкова вартість легкового автомобіля для цілей транспортного податку становитиме – 2 662 500 грн. (7100×375). У 2023 році вона становила 2 512 500 грн. (6700×375).

Туристичний збір визначено у сумі **1 138,3 тис. грн.**, з них, що сплачується юридичними особами – 574,8 тис. грн. та фізичними особами – 563,5 тис. грн. Заплановані надходження туристичного збору на 2024 рік порівняно з очікуваними надходженнями 2023 року збільшуються на 128,3 тис. грн., або на 12,7 відсотків. Розрахунок проведено виходячи зі ставки збору, кількості місць для проживання та їх наповнюваності.

Прогнозна сума єдиного податку на 2024 рік становить 140 998,8 тис. грн. і збільшується порівняно із очікуваним показником 2023 року на 18 668,2 тис. грн, або на 15,3 відсотка. Питома вага запланованих

надходжень єдиного податку в структурі загального фонду міського бюджету на 2024 рік становить 12,7 відсотків та в структурі місцевих податків і зборів, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України становить 59,6 відсотків.

При розрахунку прогнозу суми єдиного податку на 2024 рік було враховано норми Закону України від 30 червня 2022 року №3219-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану», який набрав чинності з 01 серпня 2023 року. Згідно цього Закону особи, які перейшли на сплату єдиного податку за ставкою 2%, втрачають з 01 серпня 2023 року право на використання податкових пільг і вважаються такими, що застосовують систему оподаткування, на якій вони перебували до обрання спеціальної спрощеної системи оподаткування.

Прогнозний обсяг єдиного податку на 2024 рік розраховано з урахуванням положень Податкового кодексу України, фактичних надходжень та зростанням прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 12,8 % (для платників І групи), мінімальної заробітної плати на 6,0% (для платників ІІ групи).

Показник прогнозних надходжень на 2024 рік **частини чистого прибутку (доходу) комунальних підприємств, що вилучається до бюджету** визначено в сумі **2 774,5 тис. грн** (за даними Управління міського господарства).

Згідно рішення Мукачівської міської ради комунальні підприємства, засновником яких є міська рада, сплачують до бюджету Мукачівської міської територіальної громади 30 % чистого прибутку, що залишається після сплати податків, встановлених чинним законодавством.

Адміністративні штрафи та інші санкції, що накладаються виконавчими органами місцевих рад, визначені на 2024 рік у сумі **3 200,0 тис. грн.** з урахуванням динаміки надходжень у базових роках та очікуваних надходжень 2023 року (за даними Управління муніципальної інспекції).

Штрафні санкції, що застосовуються відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» визначені на 2024 рік у сумі 691,7 тис. грн.

Плата за встановлення земельного сервітуту, за надання права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), для забудови (суперфіцій) планується в сумі **1 200,0 тис. грн.** (за даними Управління міського господарства). Кошти надходять від фізичних та юридичних осіб відповідно до укладених договорів сервітутного землекористування.

Адміністративні штрафи за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі на 2024 рік заплановано в сумі 420,0 тис. грн.

Плата за надання адміністративних послуг, що справляється за місцем надання послуг. Прогнозна сума надходжень до міського бюджету на 2024 рік складає **в сумі 9 084,7 тис. грн.**, що на 1 030,9 тис. грн. або на 12,8 відсотків більше за очікувані надходження 2023 року (за даними відділу «Центр надання адміністративних послуг»), з них:

- адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань – 312,0 тис. грн.;
- плата за надання інших адміністративних послуг – 7 444,8 тис. грн.;
- адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – 1 327,9 тис. грн.

Ставки застосовуються у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму встановленого на 01.01.2024 року, який становить 3 028,0 грн.

За розрахунками, проведеними управлінням міського господарства, **надходження від орендної плати за користуванням майновими комплексами та іншим майном, що перебуває у комунальній власності**, відповідно до укладених договорів оренди прогнозується **в сумі 650,0 тис. грн.**

Прогнозний показник надходжень **державного мита** на 2024 рік визначено у сумі **189,0 тис. грн.**, у т.ч. держмито, що сплачується за місцем розгляду та оформлення документів – 145,0 тис. грн., держмито за видачу паспортів громадян України – 44,0 тис. грн.

Прогнозна сума надходжень по **орендній платі за водні об'єкти** на 2024 рік складає **43,2 тис. грн.** (за даними Управління міського господарства).

Надходження коштів за шкоду, що заподіяна на земельних ділянках державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за

цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу; відшкодування збитків за погіршення якості ґрунтового покриву тощо та за неодержання доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок в сумі – **108,0 тис. грн.** (за даними Управління міського господарства) та по інших надходженнях в сумі **411,7 тис. грн.**

Спеціальний фонд бюджету Мукачівської міської територіальної громади

Доходи спеціального фонду (без врахування міжбюджетних трансфертів) визначені у загальній сумі **87 928,0 тис. грн.**, з них:

- ✓ **спецфонд за джерелами – 57 928,0 тис. грн.**, а саме :
  - *власні надходження бюджетних установ – 57 759,6 тис. грн.* Зазначені надходження обраховані на підставі даних бюджетних установ, що фінансуються з бюджету Мукачівської міської територіальної громади;
  - *цільовий фонд – 21,0 тис. грн.*, який формується за рахунок надходжень від розміщення зовнішньої реклами (за даними Управління міського господарства);
  - *екологічний податок – 147,4 тис. грн.*;
- ✓ **бюджет розвитку** (за даними Управління міського господарства) формується за рахунок надходження коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у комунальній власності в сумі 30 000,0 тис. грн.

Офіційні трансферти загального фонду бюджету Мукачівської міської територіальної громади

Заплановано офіційних трансфертів у сумі 292 325,2 тис. грн., а саме:

- освітня субвенція – 288 511,3 тис. грн.;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 3 813,9 тис. грн.

Інформація про соціально-економічний стан Мукачівської міської громади і прогноз розвитку на 2024 рік

Робота виконавчих органів Мукачівської міської ради, установ, підприємств та організацій Мукачівської міської територіальної громади впродовж 9 місяців 2023 року була спрямована на виконання пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку, забезпечення першочергових потреб громади. Завдяки співпраці влади, громади та бізнесу вдалося досягти певних результатів в соціально-економічному розвитку громади.

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX та Указу Президента України від 26.07.2023 року №451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 27.07.2023 року №3275-IX, на всій території України введено та продовжено воєнний стан, що суттєво вплинуло на показники економічного і соціального розвитку, зокрема і Мукачівської міської територіальної громади.

Аналіз результатів основних показників економічного і соціального розвитку громади за 9 місяців 2023 року свідчить, що економіка громади розвивалася під впливом складних і не завжди передбачуваних процесів, зумовлених повномасштабним вторгненням російської федерації на територію нашої держави. Вишукувались можливості вирішення першочергових завдань, спрямованих на стабільне функціонування всіх сфер життєдіяльності громади.

В галузі промисловості задіяно 28 підприємств щомісячної статистичної звітності зі статистики промисловості Мукачівської міської територіальної громади п'яти видів промислової діяльності.

За підсумками 9 місяців 2023 року обсяг реалізованої продукції підприємств щомісячної статистичної звітності зі статистики промисловості Мукачівської міської територіальної громади за оперативними даними становить - 3 248 406,9 тис. грн. або 112,7 відсотків у порівнянні до відповідного періоду минулого року зокрема, у галузі харчової промисловості – 65 730,4 тис. грн. або 117,6 відсотків (МПП "Колосок"); у галузі легкої промисловості – 182 711,7 тис. грн. або 113,5 відсотків (ТОВ "Мукачівська швейна фабрика", ПАТ "МТФ "Мрія", ТОВ "Пікард Україна", ТОВ "Вілтекс Україна", ТОВ "Едельвейс-Лего", ДП Мукатекс ТОВ "Луготекс", СП "Віад-Сейлс-Мукачево" ЛТД); в деревообробній промисловості – 126 811,1 або 120,4 відсотки (ТОВ "Інтер-Каштан", ТОВ "Перспектива", ТОВ Угова-ЛТД, ПП "Гранд-Пак"); у галузі машинобудування – 2 238 949,1 або 100,1 відсотки (завод "Флекстронікс Тзов", УАП ТОВ "Фішер-Мукачево", ПРАТ Мукачівський завод "Точприлад"); у інших галузях – 634 204,0 тис. грн. (КП "Міськводоканал", ДП "Туп Україна" німецької фірми ТУП ГМБХ, ТОВ "АВЕ Мукачево", ТОВ "Русинія", ПРАТ "Мукачівський ЗБВіК", КП "Мукачівське кар'єроуправління", ТОВ "СКАЛ", ТОВ "Металворкс", ММ КП "Чисте місто", Товариство з обмеженою відповідальністю "Аріадна", ТОВ "ЧЕРВОНА ГОРА ЕКО").

Введення воєнного стану в Україні негативно вплинуло на розвиток промисловості, що в свою чергу призвело до сповільнення, а по деяких галузях навіть зменшення основних показників роботи промислових підприємств. Зокрема у галузі машинобудування спостерігається зменшення обсягів виробництва. Натомість позитивна динаміка відмічається у харчовій та інших галузях промисловості.

Слід зазначити також, що спостерігається скорочення чисельності штатних працівників на підприємствах щомісячної статистичної звітності зі статистики

промисловості Мукачівської міської територіальної громади. У порівнянні до відповідного періоду минулого року скорочення становить 20,0 відсотків.

У загальній структурі реалізованої промислової продукції за видами діяльності найбільшу питому вагу займає продукція переробної промисловості. Підприємства громади виробляють наступні види продукції: електричне устаткування, електронні прилади побутового призначення, трансформатори, виробництво електричного та електронного устаткування для автотранспортних засобів, вироби для ременів безпеки (регулятори висоти та фіксатори), елементи конструкції збірні для будівництва, бетон товарний, меблі дерев'яні, гірські та бігові лижі (ключки, фанера, частини взуття для зимових видів спорту), швейні вироби, елементи сидінь для автомобілів (підголівники, підлокітники, панелі) пиломатеріали, асфальтова суміш, цегла для будівництва, ортопедичні пристрої, шкіргалантерейні вироби тощо. Вагоме місце в реалізації продукції належить наступним підприємствам: «Завод «Флекстронікс ТзОВ», УАП ТОВ «Фішер-Мукачево», ПРАТ «Мукачівський завод «Точприлад», ТОВ «Мукачівська швейна фабрика», ТОВ «Перспектива», ТОВ «Інтер-Каштан», ПАТ «МТФ «Мрія».

Підприємства галузі працюють на давальницькій сировині. Значна частина продукції підприємств експортується в країни Євросоюзу. Співпраця з іноземними партнерами дала можливість створити додаткові робочі місця, збільшити обсяги виробництва, однак складається залежність виробників від постачальників сировини та невизначеність на тривалу перспективу. Підприємства, які працюють за договорами з іноземними партнерами, повністю залежать від їхніх поставок та працюють на контрактній основі.

На кінець звітної періоду на територію громади релоковано загалом 42 суб'єкти господарювання різних галузей, зокрема швейного виробництва, роздрібної та оптової торгівлі, надання послуг, інформаційних технологій, інших галузей промислового виробництва. Серед найбільш активних релокованих суб'єктів господарювання наступні: ТОВ «Прайм Снек» (м. Харків) займається переробкою молочної продукції та виробництвом сирних снєків; ТОВ «LEGIO» та ТОВ «ФАВОРИТ 2014» (м. Харків) виготовляють спецодяг для пожежників, рятувальників, шахтарів, працівників нафтопереробної промисловості, термо та вологостійкий одяг високих рівнів захисту, спорядження для військових; ТОВ «Аттекс Груп» (м. Київ) займається пошиттям елементів військового одягу, корпоративного одягу класу люкс; ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ АЛКОМ» (м. Київ) виготовляє медичний текстиль, бандажі та інші вироби медичного призначення; ТОВ «Ч.Е-ІНДАСТРІ ГРУП» (м. Запоріжжя) виробляє металоконструкції, центрифуги та інше обладнання для добувної промисловості; ПП "КРИВБАСТЕХ" (м. Кривий Ріг) займається виготовленням обладнання для підприємств нафтопереробної галузі; ТОВ «НОРІС» (м. Харків) здійснює виробництво ветеринарних препаратів, кормів, кормових добавок та інших виробів, аксесуарів для тварин; ТОВ «Сімкорд» (м. Харків) спеціалізується на модернізації електронної торгівлі, комп'ютерному програмуванні та виготовленні власних комплексних програмних продуктів;

ТОВ «ВІАН 21» (м. Запоріжжя) займається вирощуванням ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників.

Проблеми галузі: залежність підприємств легкої, машинобудівної промисловості від давальницької сировини іноземного замовника; застаріле технічне оснащення окремих промислових підприємств; потреба у виробничому персоналі, нестача кваліфікованих кадрів на окремі спеціальності у промисловості; недостатній інноваційний рівень промислового виробництва; введення воєнного стану на території України, що спричинило скорочення попиту на певні види товарів та послуг, проблеми з транспортуванням, логістикою та постачанням комплектуючих, паливно-мастильних матеріалів, коливання курсу валют, мобілізація працівників підприємств, відсутність можливості бронювання критичних для підприємства працівників, суттєве погіршення ланцюгів постачання у зв'язку з рецесією світової економіки; затримка з відшкодування ПДВ з державного бюджету, що становить велику загрозу у нестачі оборотних коштів підприємств.

Протягом 9 місяців 2023 року інвестиційна діяльність Мукачівської міської територіальної громади була спрямована на забезпечення зростання інвестиційного капіталу, залучення інвестицій, як внутрішніх, так і зовнішніх, у пріоритетні сфери діяльності громади. Зовнішньоекономічна діяльність та міжнародна співпраця також є одними з пріоритетних напрямків розвитку Мукачівської міської ради.

Серед основних підприємств-експортерів необхідно відмітити УАП ТОВ «Фішер-Мукачево», яке експортує лижі та ключки у Австрію, Канаду, Завод «Флекстронікс ТЗОВ», ПрАТ «Мукачівський завод «Точприлад», який експортує продукцію у Австрію, Угорщину та Польщу, ТОВ «Інтер-Каштан», ДП Мукатекс ТОВ «Луготекс», ТОВ «Мукачівська швейна фабрика», ПАТ «МТФ «Мрія», ДП «ТУП Україна» та інші. Серед основних підприємств-імпортерів можна назвати ці ж підприємства, оскільки майже всі вони працюють на давальницькій сировині, яку відповідно імпортують із-за кордону.

Транскордонне співробітництво Мукачівської міської територіальної громади забезпечується шляхом налагодження партнерських зв'язків між прикордонними регіонами, активізацією співробітництва на міжміському та міжрегіональному рівні у всіх сферах господарювання, розробкою спільних стратегій розвитку.

Станом на 01.10.2023 року місто Мукачево має налагоджені партнерські відносини з такими містами-побратимами: Пряшів (Словаччина), Гуменне (Словаччина), Матесалка (Угорщина), Нірмедеш (Угорщина), Егер (Угорщина), Кішварда (Угорщина), Целдьомолк (Угорщина), Будовар (Угорщина), Добош (Угорщина), Мілець (Польща), Зента (Сербія), Суботіца (Сербія), Пелгржімов (Чеська Республіка), Паг (Хорватія), Коломия (Україна).

Впродовж звітного періоду проводилася робота з моніторингу та пошуку можливостей щодо залучення міжнародної технічної допомоги та інших фінансових ресурсів для вирішення пріоритетних питань розвитку громад. Актуальна інформація щодо можливостей отримання грантового фінансування,

відкритих конкурсів постійно висвітлюється на порталі Мукачівської міської ради.

Відповідно до Програми розвитку економічної, міжнародної та інвестиційної діяльності на 2022-2024 роки передбачені заходи задля створення оптимальних умов для активізації інвестиційного потенціалу, транскордонного та міжнародного співробітництва.

Проблеми галузі: нестабільність законодавства, часта зміна та неоднозначність трактування, ускладнення та непрозорість певних процедур; відсутність підтримки та механізму зацікавленості для інвесторів (податкових пільг, відстрочок за платежами, спрощення митних процедур тощо); недостатній розвиток фінансової та ринкової інфраструктури, зокрема консалтингових компаній, які мають досвід роботи з потенційними інвесторами; низька інвестиційна привабливість окремих видів діяльності; високі відсоткові ставки по кредитуванню банками юридичних осіб на внутрішньому ринку; часті коливання валютних курсів, значна плінність кадрів; необхідність бронювання фахівців на підприємствах з іноземними інвестиціями в умовах воєнного стану; нестача фінансових ресурсів, що ставить під сумнів можливість практичного виконання заходів, спрямованих на інтенсифікацію транскордонного співробітництва.

Послідовно проводиться політика, спрямована на підтримку та сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, яке є провідним сектором розвитку економіки громади та забезпечує насиченість ринку товарами і послугами, впливає на ринок монопольних утворень, створює додаткові робочі місця, має високу мобільність та формує ринкові конкурентоздатні відносини.

Станом на 01.10.2023 р. за даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) кількість зареєстрованих юридичних осіб у Мукачівській міській територіальній громаді становить - 2 873 одиниці.

Одним з пріоритетних напрямків розвитку Мукачівської міської територіальної громади є забезпечення конкурентоспроможності сільського господарства громади на внутрішньому ринку, гарантування продовольчої безпеки, покращення умов життя та праці селян, створення умов для розвитку підприємництва у сільській місцевості.

На території громади налічується більше 70 суб'єктів господарювання, які працюють у галузі сільського господарства, серед яких біля 60 фермерських господарств, які займаються вирощуванням зернових культур, овочів, тваринництвом, садівництвом, виноробством та виноградарством.

На території громади активно розвивається галузь приватного виноградарства та виноробства. Вагоме місце в галузі займають такі фермерські господарства, як «Терруар» та «Шато Паук» (“Chateau Pauk”) та інші.

Важливе місце в галузі прісноводного рибництва займає ТДВ «ЗАКАРПАТСЬКИЙ РИБОКОМБІНАТ». Одним з найбільших фермерських господарств в галузі тваринництва громади є ФГ «Гафинець», яке займається розведенням овець, зокрема, налічує понад 800 голів овець та виготовляє продукти вівчарства.

Основними пріоритетними цілями та завданнями економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік є наступні:

- створення сприятливих умов для забезпечення життєдіяльності мешканців громади в тому числі внутрішньо-переміщених осіб, підвищення добробуту громадян;
- збереження та зростання економічного потенціалу громади, забезпечення конкурентоспроможності продукції місцевих виробників через інноваційний розвиток та освоєння нових видів продукції;
- сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, приватної ініціативи;
- забезпечення стабільного розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів та послуг;
- сприяння підвищенню економічної активності, забезпеченню зайнятості населення;
- підвищення рівня енергозбереження та ефективності використання енергетичних ресурсів в усіх сферах господарювання;
- сприяння створенню привабливого інвестиційного клімату у територіальній громаді, залучення коштів стратегічних інвесторів та міжнародних організацій у реальний сектор економіки на реалізацію інфраструктурних та соціальних проєктів;
- будівництво та реконструкція об'єктів житлово-комунального і соціального призначення, медичних, освітніх установ, закладів культури та спорту, інших об'єктів комунальної власності;
- проектування, реставрація та охорона пам'яток архітектури;
- забезпечення надання якісних житлово-комунальних послуг населенню; модернізація житлово-комунальної інфраструктури громади та покращення стану об'єктів житлово-комунального господарства; сприяння створенню та розвитку ОСББ;
- підвищення ефективності та надійності функціонування громадського транспорту, модернізація транспортної інфраструктури з метою покращення транспортної мобільності громади;
- модернізація мережі, оновлення матеріально-технічної бази КП «Міськводоканал» Мукачівської міської ради та інші заходи з метою підвищення якості надання послуг з водопостачання та водовідведення на території громади, модернізації водопровідно-каналізаційної мережі, покращення якості очищення стічних вод;
- розвиток дорожнього господарства Мукачівської міської територіальної громади;
- проведення цілеспрямованої сталої містобудівної політики;
- підвищення ефективності використання комунальної власності, раціональне використання земельних ресурсів;
- створення умов для покращення функціонування установ охорони здоров'я, освіти, культури, спорту та інших установ соціально-культурної

сфери; забезпечення доступу мешканців до якісних медичних, освітніх та інших послуг;

- надання мешканцям громади якісних адміністративних та соціальних послуг;

- сприяння залученню інвестицій, як вітчизняних, так і за рахунок програм міжнародних організацій для розвитку підприємств агропромислового комплексу і сільських населених пунктів громади;

- сприяння залученню зацікавлених партнерів до створення нових потужностей з виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, сприяння розвитку виноградарства та виноробства, рибництва та рибальства, бджільництва тощо;

- сприяння розвитку сільськогосподарських суб'єктів господарювання, в т.ч. фермерських господарств;

- поширення серед суб'єктів господарювання усіх форм власності інформації щодо можливості участі у грантових конкурсах та програмах; залучення сільськогосподарських товаровиробників громади до участі у виставково-ярмаркових заходах, туристичних фестивалях, інших іміджевих заходах з популяризації сільськогосподарського потенціалу громади;

- подальший розвиток туристичного потенціалу громади, удосконалення туристично-сервісної інфраструктури, підвищення туристичної привабливості;

- сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності, міжнародних відносин та активізація транскордонного співробітництва;

- забезпечення ефективної системи цивільного захисту для зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій та досягнення гарантованого рівня захисту населення і території громади від їх наслідків;

- охорона навколишнього природного середовища, екологічна безпека;

- подальше впровадження цифрових технологій у всіх сферах життєдіяльності громади.

Видаткова частина бюджету

Розрахунок видатків бюджету Мукачівської міської територіальної громади здійснено на основі Бюджетного кодексу України зі змінами, Закону України „Про Державний бюджет України на 2024 рік”, з врахуванням:

розміру мінімальної заробітної плати з 01 січня 2024 року – 7 100,0 гривень, з 01 квітня 2024 року – 8 000,0 гривень (в середньому до 2023 року зростає на 16,5 відс.);

розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС з 01 січня 2024 року – 3 195,0 гривень; з 01 квітня 2024 року – 3 600,0 гривень (в середньому до 2023 року зростає на 21 відс.);

індексу споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 110,8 відсотка.

індексу цін виробників (грудень до грудня попереднього року) – 112,5 відсотка.

Видатки бюджету Мукачівської міської територіальної громади передбачаються в сумі 1 489 759,3 тис. грн., в тому числі видатки загального фонду – 1 364 901,3 тис. грн., спеціального фонду – 124 858,0 тис. грн.

Загальний фонд бюджету планується з профіцитом у сумі 36 930,0 тис. грн., на обсяг коштів, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального фонду бюджету розвитку, а спеціальний фонд - з дефіцитом у сумі 36 930,0 тис. грн., джерелами покриття якого кошти, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального фонду бюджету розвитку.

В обсязі видатків загального фонду враховано субвенції з державного бюджету:

Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 288 511,3 тис. грн. (виплата заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам закладів загальноосвітніх шкіл територіальної громади).

Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 3 813,9 тис. грн. (виплата заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам приватних закладів освіти територіальної громади та інклюзивно – ресурсного центру).

Із загального фонду бюджету громади на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам галузей бюджетної сфери в проєкті місцевого бюджету передбачається спрямувати **934 685,7 тис. грн.** Обсяг видатків, що передбачається дасть змогу забезпечити доплатами та надбавками обов'язкового характеру працівників галузей бюджетної сфери, виплатою їм матеріальної допомоги на оздоровлення при наданні щорічних відпусток та виплатою грошової винагороди за сумлінну працю у відповідності до норм бюджетного законодавства.

На проведення розрахунків за спожиті енергоносії бюджетними установами територіальної громади проєктом бюджету передбачено **99 465,6 тис. грн.** Для розрахунку потреби в коштах на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у 2024 році базові обсяги пропонується збільшити на 12,5 відсотків з врахуванням індексу цін виробників промислової продукції: грудень до грудня попереднього року.

На харчування дітей в освітніх закладах пропонується направити кошти в сумі **35 158,6 тис. грн.** з розрахунку грошової норми на харчування в загальноосвітніх навчальних закладах для учнів 1-11 класів з числа пільгових категорій – 50 гривень; вихованців ДНЗ з числа пільгових категорій – 65,0 гривень.

На реалізацію місцевих регіональних Програм з бюджету громади планується спрямувати кошти в сумі 356 162,5 тис. грн.

В проєкті бюджету територіальної громади на 2024 рік передбачено на **Державне управління (КПКВК 0100)** кошти в сумі **167 937,1 тис. грн.** в тому числі:

Загальний фонд – 166 700,0 тис. грн., з них:

КПКВК 0160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах на 2024 рік - 165 630,0 тис.

грн., в тому числі видатки на оплату праці з нарахуваннями передбачено у сумі 152 614,7 тис. грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 7 090,2 тис. грн., інше поточне утримання – 5 925,1 тис. грн.

КПКВК 0180 «Інша діяльність у сфері державного управління» - 1 070,0 тис. грн. з метою реалізації Заходів Програм, що відображені в додатку 6 до проекту рішення.

По власних надходженнях (спеціального фонду) на 2024 рік заплановано по КПКВК 0160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах **1 237,1 тис. грн.** Видатки за рахунок коштів спеціального фонду будуть спрямовані на видатки поточного характеру.

На фінансування галузі „Освіта” (КПКВК 1000) в проекті бюджету територіальної громади на 2024 рік передбачено обсяг видатків в розмірі **891 727,7 тис. грн.** з них:

загального фонду в сумі **852 129,6 тис. грн.** У зазначеному обсязі заплановано видатки, що здійснюватимуться за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у сумі 288 511,3 тис. грн. та за рахунок субвенції з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 3 813,9 тис. грн. (з яких 1 207,9 тис. грн. передбачено на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів приватної форми власності та 2 606,0 тис. грн. – на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів).

Видатки на оплату праці з нарахуваннями передбачено в сумі 734 689,1 тис. грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв установ галузі передбачено 59 299,9 тис. грн., інші поточні видатки – 54 326,7 тис. грн., з яких на реалізацію заходів Програм – 32 152,3 тис. грн., зокрема:

Програма організації безоплатного гарячого харчування дітей пільгових категорій у закладах освіти Мукачівської міської територіальної громади – 28 216,6 тис. грн. Програмою передбачено харчування в закладах загальної середньої освіти учнів 1-11 класів пільгових категорій та харчування дітей пільгових категорій у дошкільних навчальних закладах, з розрахунку грошової норми на харчування в загальноосвітніх навчальних закладах для учнів 1-11 класів з числа пільгових категорій – 50 гривень; вихованців ДНЗ – 65,0 гривень.

Програма розвитку освіти Мукачівської міської територіальної громади – 3 936,7 тис. грн., в тому числі:

з відзначення кращих учнів, спортсменів щомісячними стипендіями (щомісячно в розмірі 3 000 грн.);

виплати грошової винагороди учням за високі результати у формі державної підсумкової атестації (15 000 грн.);

виплати грошової винагороди учням та премії педагогічним працівникам учні, яких набрали 200 балів за результати зовнішнього незалежного оцінювання (учневі – 25 000 грн., педагогічному працівнику – 10 000 грн.);

виплати грошової винагороди випускникам закладів загальної середньої освіти (1 000 грн.);

виплати грошової винагороди учням-переможцям та премії педагогічним працівникам, учні яких стали переможцями на Всеукраїнських учнівських олімпіадах, Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН, Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т.Шевченка (учневі – 1 285 грн., педагогічному працівнику – 6 000 грн.);

виплати премії за ініціативу, творчість та педагогічний пошук – 7 674 грн.;

придбання матеріалів та оплата послуг для проведення акцій, флеш-мобів, свят, конкурсів, змагань, фестивалів для дітей та юнацтва, нагородження їх переможців, учасників; забезпечення участі команд у міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних, зональних заходах – 500,0 тис. грн.

спеціального фонду бюджету – **39 598,1 тис. грн.**, з них:

100,0 тис. грн. для реалізації заходів Програми капітального ремонту об'єктів;

за рахунок власних надходжень бюджетних установ освіти заплановано здійснити видатків у сумі **39 498,1 тис. грн.**, лєвова частка яких буде спрямованна на харчування дітей ДНЗ.

На фінансування галузі „Охорона здоров'я” (КПКВК 2000) на 2024 рік передбачено видатки по загальному фонду у сумі **42 045,3 тис. грн.**, в тому числі:

видатки на проведення розрахунків за комунальні послуги та енергоносії - 26 455,5 тис. грн.

Програма розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Мукачівської міської територіальної – 7 589,8 тис. грн. для поліпшення фінансового забезпечення комунальних закладів охорони здоров'я Мукачівської міської територіальної громади (КНП “Медичний центр Сім'я” – 1 511,8 тис. грн. для придбання виробів медичного призначення понад пакет медичних послуг, передбачених програмами медичних гарантій та реабілітації інвалідів (підгузки для дітей та дорослих); КНП “Лікарня Святого Мартина” – 6 078,0 тис. грн., для оплати видатків понад пакет медичних послуг, передбачених програмами медичних гарантій (медикаменти, вироби медичного призначення)).

Програма безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань мешканцям Мукачівської міської територіальної громади на реалізацію заходів програми – 7 000,0 тис. грн., з них на централізовані заходи з лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет – 700,0 тис. грн.

Програма медичного обслуговування населення Мукачівської міської територіальної громади в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук (на реалізацію заходів програми) – 1 000,0 тис. грн.,

На **соціальний захист та соціальне забезпечення (КПКВК 3000)** у проєкті бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2024 рік передбачено видатки в сумі **48 141,1 тис. грн.**, з них:

по загальному фонду бюджету - **48 041,1 тис. грн.**, з них:

видатки на утримання центру надання соціальних послуг Мукачівської міської ради (КТКВК 3241) становлять 12 595,1 тис. грн., з них на оплату праці з нарахуваннями 11 987,4 тис. грн.

На виплату грошової компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги (КПКВК 3160) у проєкті бюджету передбачено – 1 700,0 тис. грн.

Для виконання регіональних програм у галузі соціального захисту населення передбачено видатки у сумі 33 746,0 тис. грн., з них:

Програма впровадження молодіжної політики Мукачівської міської територіальної громади – 150,0 тис. грн. Даною Програмою передбачено видатки на проведення фестивалів, конкурсів, тренінгів, форумів, семінарів, культурно-мистецьких акцій різного рівня серед дітей і молоді громади та придбання необхідних матеріалів для проведення цих заходів.

Програма додаткового соціально-медичного захисту – 10 000,0 тис. грн. Метою даної програми є соціальна підтримка жителів Мукачівської міської територіальної громади, осіб з інвалідністю, сімей з дітьми, людей похилого віку, осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах, інших найбільш вразливих категорій населення, у тому числі учасників бойових дій та їхніх сімей, також у зв'язку з із введенням воєнного стану метою є соціальна підтримка внутрішньо переміщених або евакуйованих осіб.

Програма матеріальної підтримки сімей загиблих під час безпосередньої участі у бойових діях, забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування військової агресії російської федерації проти України – 11 596,0 тис. грн. Метою Програми є підвищення рівня соціального захисту сімей загиблих під час безпосередньої участі у бойових діях, забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування військової агресії російської федерації проти України, підтримання їх належного морально-психологічного стану, вирішення їх соціально-побутових та житлових проблем, а також створення у суспільстві атмосфери співчуття, підтримки та поважного ставлення до членів сімей загиблих під час безпосередньої участі у бойових діях, забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування військової агресії російської федерації проти України та гідного вшанування пам'яті тих, хто віддав своє життя за свободу та незалежність України.

Програма забезпечення прав окремих пільгових категорій громадян з числа жителів Мукачівської міської територіальної громади на пільговий проїзд та пільговий телефонний зв'язок – 10 000,0 тис. грн. для підвищення рівня соціального захисту окремих категорій населення у зв'язку з забезпеченням прав на пільгове перевезення та пільговий телефонний зв'язок жителів Мукачівської територіальної громади.

Програма із запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статті – 2 000,0 тис. грн.;

по спеціальному фонду бюджету по КПКВК 0813124 «Створення та забезпечення діяльності спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» для проведення капітального ремонту будівлі та благоустрою території по вул. Я. Мудрого,46 передбачено 100,0 тис. грн.

На культуру і мистецтво (КПКВК 4000) у проєкті бюджету територіальної громади на 2024 рік для фінансування установ культури і мистецтва та виконання місцевих (регіональних) програм у галузі культури передбачено обсяг видатків у сумі **45 450,1 тис. грн.**, з них по загальному фонду – 29 529,7 тис. грн. та по спеціальному фонду – 15 920,4 тис. грн. за рахунок власних надходжень бюджетних установ, в тому числі видатки для фінансування Мукачівського історичного музею – 13 000,0 тис. грн.

Видатки на оплату праці з нарахуваннями працівникам установ культури заплановано *по загальному фонду бюджету* в сумі 23 035,2 тис. грн., на оплату енергоносіїв–3 361,4 тис. грн., на інші поточні видатки– 1 362,0 тис. грн., (без видатків Програми) *по спеціальному фонду місцевого бюджету за рахунок власних надходжень* – на заробітну плату з нарахуваннями – 10 578,2 тис. грн., на оплату енергоносіїв – 2 307,4 тис. грн., інші поточні видатки – 2 457,2 тис. грн. та видатки капітального характеру – 577,6 тис. грн. (розробка ПКД на проведення капітального ремонту приміщень Середнього двору Замку – 400,0 тис. грн., придбання експонатів, комп'ютерної техніки, виставкового обладнання для експозицій – 171,0 тис. грн., 6,6 тис. грн. – авторські права на проведення вистав в Мукачівському драматичному театрі).

На фінансування у 2024 році Програми розвитку культури і мистецтв Мукачівської міської територіальної громади передбачено кошти у сумі 1 771,1 тис. грн. для реалізації плану заходів (фестивалі, конкурси, концерти, свята, організація художніх пленерів, ювілеї, вечори), відзначення стипендіями Мукачівської міської ради вихованцям мистецьких шкіл та клубних закладів (20 учнів в розмірі 3 000 грн. щомісячно), премією міської ради за ініціативу, творчість та педагогічний пошук в галузі культури (6 працівників в розмірі 6 290 грн. кожному), виплата грошової винагороди учасникам живописного пленеру «Мукачівська весна» (20 учасників по 10 000 грн. кожному) та живописного пленеру «Етюди осені» (10 учасників по 15 000 грн. кожному).

На фінансування галузі „Фізична культура і спорт” (КПКВК 5000) в проєкті бюджету на 2024 рік передбачено видатки у сумі **23 874,8 тис. грн.**, в тому числі за рахунок власних надходжень – 1 104,0 тис. грн.

На утримання СОК ДЮСШ планується спрямувати кошти в сумі 21 011,4 тис. грн. з них по:

загальному фонду 19 907,4 тис. грн., в тому числі: оплата праці з нарахуваннями - 13 819,2 тис. грн., оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 3 258,6 тис. грн., інші поточні видатки – 2 829,6 тис. грн.

по спеціальному фонду - 1 104,0 тис. грн., в тому числі оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 407,4 тис. грн., інші поточні видатки – 696,6 тис. грн.

На проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських та неолімпійських видів спорту плануються видатки у сумі 1 213,4 тис. грн. (286,0 тис. грн. – придбання кубків, медалей, грамот, нагородної атрибутики, спортивного інвентарю; 927,4 тис. грн. – підготовка і участь спортсменів різних вікових категорій у спортивних заходах.).

Для виконання програми розвитку фізичної культури і спорту Мукачівської міської територіальної громади передбачено видатки у сумі 1 650,0 тис. грн. Даною Програмою передбачено придбання кубків, медалей, грамот, нагородної атрибутики, спортивного інвентарю, сувенірної продукції для проведення та нагородження переможців та призерів змагань з різних видів спорту та серед різних вікових категорій та серед спортсменів інвалідів, а також відзначення кращих тренерів та спортсменів міста щомісячними стипендіями в розмірі 3000,0 грн., та грошова винагорода спортсменам переможцям офіційних чемпіонатів України (20,0 тис. грн.), переможцям та призерам офіційних чемпіонатів Європи (50,0 тис. грн.), переможцям та призерам офіційних чемпіонатів Світу (100,0 тис. грн.).

На «Житлово-комунальне господарство» (КПКВК 6000) передбачено видатки в сумі **165 014,3 тис. грн.**, в тому числі:

по загальному фонду бюджету – 163 514,3 тис. грн. - на виконання регіональних програм у галузі «житлово-комунальне господарство», з них:

Програма благоустрою території Мукачівської міської територіальної громади – 151 514,3 тис. грн. для утримання об'єктів благоустрою на території Мукачівської міської ТГ в належному санітарно-технічному стані (ММКП “РБУ” – 150 514,3 тис. грн. (з них: утримання вулиць, тротуарів, мостів, шляхопроводів, зимове утримання доріг – 57 099,6 тис. грн., поточне утримання та ремонт технічних засобів дорожнього руху, світлофорів, та інформаційних знаків – 1 099,0 тис. грн., поточне утримання та поточний ремонт на об'єктах благоустрою зеленого господарства – 25 605,3 тис. грн., утримання парків, площ та скверів – 4 151,8 тис. грн., утримання дамб, русла р. Латориця, Коропецького каналу, набережних – 10 213,7 тис. грн., благоустрій і поточне утримання кладовищ міста – 15 314,3 тис. грн., технічне обслуговування та поточне утримання вуличного (зовнішнього) освітлення – 25 266,3 тис. грн. (в т.ч. електроенергія – 17 050,0 тис. грн.), стихійні сміттєзвалища – 148,8 тис. грн., поховання померлих одиноких громадян та осіб без певного місця проживання – 80,4 тис. грн., улаштування та ремонт посадкових майданчиків на зупинках міського громадського транспорту з установленням навісу або павільйону – 711,0 тис. грн., інші витрати – 10 824,1 тис. грн. (влаштування урн та лавок – 931,7 тис. грн., утримання пам'ятників, ялинки, геонімів, обмежувачів руху, встановлення інформаційних щитів, демонтаж рекламних конструкцій, щитів та інше – 2 203,8 тис. грн., влаштування майданчиків (в т.ч. ремонт) – 3 708,6 тис. грн., охорона та утримання об'єктів комунальної власності – 3 980,0 тис. грн.)), КП “Міськводоканал” – 1 000,0 тис. грн.

Програма покриття різниці між встановленим тарифом та вартістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що

тимчасово застосовується для категорії споживачів "Населення" в період з 01.03.2023 року до закінчення воєнного стану в Україні, КП "Мукачівводоканал" Мукачівської міської ради – 12 000,0 тис. грн.

по **спеціальному фонду бюджету розвитку – 1 500,0** тис. грн. - на виконання регіональних програм у галузі «житлово-комунальне господарство», з них:

Програма співфінансування капітальних ремонтів багатоквартирних житлових будинків на території Мукачівської міської територіальної громади – 1 500,0 тис. грн. (капітальний ремонт, модернізація ліфтів у багатоквартирних житлових будинках).

На «Економічну діяльність» (КПКВК 7000) передбачено видатки в розмірі **105 321,5 тис. грн.** з них кошти:

загального фонду – 40 070,5 тис. грн. - на регіональні програми:

Програма забезпечення діяльності Мукачівської міської територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності – 100,0 тис. грн. (виготовлення технічної документації з нормативно-грошової оцінки земель, виготовлення технічної документації із землеустрою під об'єктами благоустрою).

Програма благоустрою території Мукачівської міської територіальної громади – 32 143,5 тис. грн. для проведення поточних ремонтів доріг, що перебувають у комунальній власності.

Програма інформатизації Мукачівської міської ради та її виконавчих органів – 5 353,6 тис. грн.

Програма охорони та збереження культурної спадщини Мукачівської міської територіальної громад – 2 473,4 тис. грн.

спеціального фонду бюджету розвитку – 65 251,0 тис. грн.:

по КПКВКМБ 7461 на реалізацію заходів Програми благоустрою території Мукачівської міської територіальної громади – 40 000,0 тис. грн. (капітальний ремонт з усунення аварійної ситуації на шляхопроводі по вулиці Томаша Масарика у м. Мукачево) та 100,0 тис. грн. для реалізації заходів Програми капітального ремонту об'єктів.

по КПКВКМБ 7330 «Будівництво інших об'єктів комунальної власності» - 200,0 тис. грн. згідно додатку 5 до проекту рішення.

Програма забезпечення діяльності Мукачівської міської територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності – **14 930,0 тис. грн.**, в тому числі по КПКВКМБ 7350 «Розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації)» - 2 000,0 тис. грн., КПКВКМБ 7350 «Розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад» - 12 930,0 тис. грн.

По КПКВКМБ 7670 на виконання заходів Програми реформування та підтримки водопровідного та каналізаційного господарства на території Мукачівської міської територіальної громади передбачається спрямувати кошти в сумі 10 000,0 тис. грн. шляхом поповнення статутного фонду КП

«Міськводоканал» (Реконструкція інженерних мереж по вул. Героїв Гостомеля у м. Мукачево Закарпатської обл.).

Кошти цільового фонду в сумі 21,0 тис. грн., передбачаються на придбання комп'ютерної техніки та комплектуючих до них для фінансового управління Мукачівської міської ради в рамках Програми інформатизації Мукачівської міської ради та її виконавчих органів.

У проекті бюджету на 2024 рік за **КПКВК 8300 „Охорона навколишнього природного середовища”** за спеціальним фондом бюджету по Програмі покращення екологічного стану на території Мукачівської міської територіальної громади заплановано **147,4 тис. грн.** (придбання насосного обладнання для каналізаційних мереж).

Резервний фонд міського бюджету (**КПКВК 8710**) передбачено в обсязі **100,0 тис. грн.**

Прогнозні показники бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2025-2026 роки

Показники бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2025-2026 роки (далі – Прогноз) розроблено на основі положень Бюджетного та Податкового кодексів України, з урахуванням рекомендацій Міністерства фінансів України, щодо формування місцевих бюджетів (лист від 16.08.18 №05110-08-6/22354).

Прогнозні показники бюджету Мукачівської міської територіальної громади на 2025-2026 роки.

(тис.грн.)

Назва показника	2025 рік	2026 рік
ДОХОДИ	1 314 441,5	1 409 616,9
Обсяг доходів (без трансфертів)	1 314 441,5	1 409 616,9
- загальний фонд	1 221 471,2	1 313 065,3
в т.ч.		
- податок та збір на доходи фізичних осіб	691 234,6	738 917,4
- податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	2 230,0	2 350,0
- рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	310,0	310,0
- акцизний податок з ввезених на митну територію України та вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	41 627,7	45 790,4
- акцизний податок з реалізації суб`єктами господарювання	207 726,0	228 498,6

роздрібної торгівлі підакцизних товарів		
- місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України	258 198,8	275 005,3
- неподаткові надходження	20 144,1	22 193,6
- спеціальний фонд	92 970,3	96 551,6
в т.ч.		
- власні надходження бюджетних установ	62 791,6	66 361,8
- бюджет розвитку	30 000,0	30 000,0
- екологічний податок	157,7	168,8
- цільові фонди	21,0	21,0
Видатки	1 314 441,5	1 409 616,9
Загальний фонд	1 221 471,2	1 313 065,3
у тому числі:		
Державне управління	181 953,4	191 116,2
Освіта	615 169,5	664 129,8
Охорона здоров'я	47 128,9	54 965,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	54 120,4	58 420,0
Культура і мистецтво	33 543,6	35 536,6
Фізична культура і спорт	26 005,0	27 738,0
Житлово-комунальне господарство	198 973,5	215 267,2
Економічна діяльність	62 145,5	62 746,7
Резервний фонд	100,0	100,0
Кошти що передаються із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду)	2 331,4	3 045,5
спеціальний фонд	92 970,3	96 551,6
у тому числі:		
Бюджет розвитку	30 000,0	30 000,0
Фонд охорони навколишнього природного середовища	157,7	168,8
-Цільові фонди	21,0	21,0
Власні надходження бюджетних установ	62 791,6	66 361,8

Прогноз включає показники бюджету Мукачівської міської територіальної громади за основними видами доходів, видатків та фінансування, взаємовідносинами місцевого бюджету з бюджетами інших рівнів.

При розрахунку показників бюджету Мукачівської міської територіальної громади враховано:

1. Підвищення розміру мінімальної заробітної плати, динаміку надходжень за 2019 - 2022 роки , очікуване виконання за 2023 рік та прогноз на 2024 рік.

2. Зростання індексу споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 107,0 відсотків у 2025 році та у 2026 році – 105,8 відсотків.

3. Прогнозний розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2025 року – 8370 грн. (ріст до попереднього року – 4,6 відс.), з 1 січня 2026 року – 8 956 грн. (ріст до попереднього року – 7,0 відс.).

4. Прогнозний розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 1 січня 2025 року – 3 766 грн. (ріст до попереднього року – 4,6 відс.), з 1 січня 2026 року – 4 030 грн. (ріст до попереднього року – 7,0 відс.).

5. Прогнозний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб з 1 січня 2025 року – 3 301 грн. (ріст до попереднього року – 9,0 відс.), з 1 січня 2026 року – 3 558 грн. (ріст до попереднього року – 7,8 відс.).

5. Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв розраховуються з врахуванням прогнозного зростання тарифів на енергоносії та прогнозного індексу цін виробників: на 2025 рік коефіцієнт росту порівняно з 2024 роком – 1,086; на 2026 рік порівняно з 2025 роком – 1,071.

Доходи. Обсяг дохідної частини бюджету Мукачівської міської територіальної громади (загальний та спеціальний фонди без врахування міжбюджетних трансфертів) у 2025 році прогнозується у сумі 1 314 441,5 тис. грн., у 2026 році – 1 409 616,9 тис. грн.

Видатки. Обсяг видаткової частини місцевого бюджету у 2025 році прогнозується у сумі 1 314 441,5 тис. грн., 2026 році – 1 409 616,9 тис. грн.

Фінансування. Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду) становить у 2025 році – 2 331,4 тис. грн., 2026 році – 3 045,5 тис. грн.

Показники обсягу видатків на 2025-2026 роки будуть уточнені залежно від реальних можливостей бюджету на відповідні роки.

Фінансове управління